

Interreg

Cofinancé par
l'Union Européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

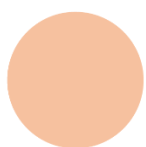
France - Wallonie - Vlaanderen

PRAKTISCHE FICHE

Subsidiabele uitgaven

**Bijlage 1 – Overheidsopdrachten
Franse gebiedsdeel**

TE VOLGEN REGELS VOOR AANKOPEN EN OVERHEIDSOPDRACHTEN

Voor alle Franse operatoren (openbare en privésector)

Goedgekeurd 19/12/2022

Dit document is een samenvatting van de regels voor de aankoop van goederen of diensten die op de Franse projectdragers van toepassing zijn. Het geldt voor zowel openbare als privéoperatoren.

Voor de overheidsopdrachten is dit document slechts een overzicht van de regels die in Frankrijk van kracht zijn; daarom moet men voor meer nauwkeurige informatie en eventuele updates van de drempels **systematisch** de toepasselijke wetteksten raadplegen. Ze zijn online beschikbaar op het volgende internetadres: <http://www.legifrance.gouv.fr>

1/ Algemene regels

Elk contract moet worden gegund op basis van objectieve criteria die de naleving verzekeren van de beginselen van transparantie, niet-discriminatie en gelijke behandeling, en die garanderen dat de offertes onder de voorwaarden van een effectieve mededinging worden beoordeeld. **De volgen regels kunnen evenwel van partner tot partner verschillen. U moet verplicht nagaan welk geheel van regels moet worden gevolgd voor de aanbesteding van start gaat, want een inbreuk op de regels zal tot forfaitaire correcties leiden.**

De basisbeginselen van transparantie, niet-discriminatie en gelijke behandeling gelden voor alle aankopen en activiteiten in onderaanneming, los van elke drempel.

Bij de regels voor overheidsopdrachten moet men rekening houden met vier niveaus:

- De richtlijnen voor overheidsopdrachten van de EU;
- De nationale regels;
- De interne regels van de partnerorganisaties;
- De specifieke regels van het Programma.

In principe zijn altijd de strengste regels van toepassing. Als de interne regels van de structuur strenger zijn dan de Europese richtlijnen en de nationale regels (bijvoorbeeld inzake de bekendmaking, de vrije mededinging, lagere drempels) moeten ze worden toegepast.

Daarnaast worden de projectpartners, in overeenstemming met de beginselen van de ecologische en sociale overheidsopdrachten, aangemoedigd om in hun

oproepen voor offertes passende duurzaamheidscriteria op te nemen, telkens als dat relevant is, afhankelijk van het type diensten, leveringen en werken waarop de opdracht betrekking heeft. De door de vereenvoudigde kostenopties gedekte kosten kunnen eveneens onderworpen zijn aan de aanbestedingsregels. De op de vereenvoudigde kostenopties gebaseerde bedragen worden echter in de controles en de nationale audits niet getoetst aan de aanbestedingsregels.

Te volgen adviezen en te vermijden fouten:

- De toepasselijke procedure varieert naargelang van de waarde van het contract. In de berekening van de waarde van een contract moet een raming worden gemaakt van het maximale totale bedrag dat tijdens de volledige duur van het contract (met inbegrip van de vernieuwingsperiodes) kan worden betaald. Dit betekent dat de partners de waarde van de potentiële vernieuwingsperiodes van het contract niet mogen uitsluiten om een offerteprocedure te vermijden door onder een bepaalde drempel te blijven.
- Een opdracht mag niet in meerdere kleinere opdrachten worden verdeeld om ze elk binnen de vork van de waarden voor onderhandse gunning te houden.
- Indien om dringende redenen een procedure voor onderhandse gunning wordt gebruikt, moet worden aangetoond dat de dringendheid aan onvoorziene omstandigheden te wijten is. Een ontoereikende planning van een projectpartner, of elke andere omstandigheid die aan een projectpartner toe te schrijven is, is geen rechtvaardiging voor een procedure voor onderhandse gunning.
- Indien om technische of exclusiviteitsredenen een procedure voor onderhandse gunning wordt gebruikt, moet het uitgesloten zijn dat een andere dan de gecontracteerde leverancier in staat zou zijn de gevraagde diensten te leveren. Deze eliminatieprocedure moet op objectieve criteria gebaseerd zijn.
- Het feit dat men in het verleden reeds met een gegeven externe dienstverlener heeft gewerkt, dat men tevreden is over de kwaliteit van het werk en de kennis wil benutten die de dienstverlener heeft verworven door in het verleden aan soortgelijke onderwerpen met de partnerorganisatie samen te werken, is **geen** rechtvaardiging voor een onderhandse gunning.

2/ Aanbestedingen voor de openbare operatoren

➤ Definitie

Overheidsopdrachten worden gedefinieerd in artikel L1111-1 van de Franse Code de la commande publique. Het zijn **contracten die worden gesloten door een of meer kopers die aan de Code onderworpen zijn met een of meer ondernemers, om te antwoorden op hun behoeften aan werken, leveringen of diensten in ruil voor een prijs of elk equivalent daarvan.**

➤ Algemeen

De regels en beginselen voor overheidsopdrachten gelden voor alle overheden en publiekrechtelijke instellingen. Deze regels gelden dus ook voor de uitgaven in het kader van het project. Er moeten bewijzen voorhanden zijn over de manier waarop de contractant gekozen is. De projectpartners moeten met het oog op de controle en audit elke stap van de aanbestedingsprocedure registreren.

Hoe groter het belang van de opdracht voor potentiële inschrijvers in andere lidstaten, hoe ruimer de dekking (bekendmaking) moet zijn. Afhankelijk van de aard van de diensten en goederen kan dus een bekendmaking op de schaal van de EU aanbevolen zijn, zelfs als de waarde van de opdracht onder de communautaire drempel ligt.

De correcties zullen worden aangebracht volgens de richtlijnen voor het bepalen van de financiële correcties die wegens de niet-naleving van de regels voor overheidsopdrachten moeten worden toegepast op de door de Unie gefinancierde uitgaven in het kader van het gedeelde beheer¹.

De gezamenlijke aanbesteding combineert de aanbestedingsacties van twee of meer aanbestedende overheden. Meer informatie over dit onderwerp is hier te vinden:

https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/module1_factsheet_joint_procurement.pdf

U vindt meer informatie over ecologische overheidsopdrachten en het belang van het bereiken van de doelstellingen van het milieubeleid via de overheidsuitgaven op het volgende adres: <https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/Buying-Green-Handbook-3rd-Edition.pdf>

¹ Meer informatie over dit onderwerp is hier te vinden:

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/GL_corrections_pp_irregularities_annex_EN.pdf

➤ **Actoren van de overheidsopdrachten**

De operatoren die onder de code de la commande publique vallen, zijn de aanbestedende overheden en de aanbestedende entiteiten².

De aanbestedende overheden zijn:

1° De publiekrechtelijke rechtspersonen;

2° De privaatrechtelijke rechtspersonen die opgericht zijn om specifiek te voldoen aan behoeften van algemeen belang en die niet industrieel of commercieel van aard zijn, waarbij:

- a) Ofwel de activiteit hoofdzakelijk door een aanbestedende overheid wordt gefinancierd;
- b) Ofwel het beheer door een aanbestedende overheid wordt gecontroleerd;
- c) Ofwel meer dan de helft van de leden van het bestuurs-, directie- of toezichtsorgaan door een aanbestedende overheid aangesteld is;

3° De privaatrechtelijke organen met rechtspersoonlijkheid die door de aanbestedende overheden opgericht zijn om bepaalde activiteiten gezamenlijk uit te voeren.

De aanbestedende entiteiten zijn:

1° De aanbestedende overheden die een van de activiteiten van netoperator uitvoeren zoals bepaald in artikelen L. 1212-3 en L. 1212-4;

2° Wanneer ze geen aanbestedende overheden zijn, de overheidsondernemingen die een van de activiteiten van netoperator uitvoeren zoals bepaald in artikelen L. 1212-3 en L. 1212-4;

3° Wanneer ze geen aanbestedende overheden of overheidsondernemingen zijn, de privaatrechtelijke organen die krachtens een wettelijke bepaling bijzondere of exclusieve rechten genieten die de uitoefening van deze activiteiten aan hen voorbehouden en een wezenlijke impact hebben op het vermogen van andere ondernemers om ze uit te oefenen.

Exclusiviteitsrechten die verleend zijn na een procedure die de inachtneming van objectieve, evenredige en niet-discriminerende criteria garandeert, worden niet als bijzondere of exclusieve rechten beschouwd.

² Voor verdere informatie over de bepaling van een aanbestedende overheid of entiteit is het mogelijk om te verwijzen naar de volgende nota van DAJ du Ministère de l'Economie: https://www.economie.gouv.fr/files/files/directions_services/daj/marches_publics/conseil_acheteurs/fiches-techniques/champs-application/pouvoirs-adjudicateurs-et-entites-adjudicatrices-2019.pdf?v=1580282644

➤ **De drempels**

Drempels waaronder overheidsopdrachten kunnen worden gesloten zonder voorafgaande bekendmaking of mededinging

	Voor 01/01/20	Na 01/01/20	Van 08/12/20 tot 31/12/22
Leveringen	25.000 € excl. belasting	40.000 € excl. belasting	
Diensten	25.000 € excl. belasting	40.000 € excl. belasting	
Werken	25.000 € excl. belasting	40.000 € excl. belasting	100.000 € excl. belasting

De koper moet zijn behoefte definiëren volgens artikelen L. 2111-1 en R2121-1 tot R2121-9 van de CCP om de passende aanbestedingsprocedure te identificeren. Hij mag zijn behoefte niet kunstmatig opsplitsen (zie art. R2121-4 van de CCP) om onder de formele drempels te blijven.

Belangrijk: De opdrachten van minder dan 40.000 € excl. belastingen moeten de drie basisbeginselen van de overheidsopdrachten eerbiedigen:

- de vrije toegang tot de overheidsopdracht (het is aanbevolen niet systematisch dezelfde dienstverlener te contracteren. Indien de koper een beroep doet op eenzelfde dienstverlener, zal hij een regelmatige oproep tot mededinging moeten aantonen;
- de gelijke behandeling van de kandidaten (bijvoorbeeld een billijke behandeling van de gevraagde offertes);
- de transparantie van de procedures (door in het dossier een nota te bewaren over de redenen waarom de koper bijvoorbeeld heeft afgezien van een bekendmaking en bij een gegeven leverancier heeft gekocht).

Deze beginselen, die worden opgesomd in art. R2122-8 van de CCP (gewijzigd door het decreet nr. 2019-1344 van 12 december 2019), moeten "de doeltreffendheid van de overheidsopdracht en de goede benutting van het overheidsgeld verzekeren".

Om de beginselen en regels voor de aankopen voor lage bedragen na te leven, worden de kopers verzocht om - altijd in verhouding met de waarde van de aankoop - de effectief uitgevoerde verificaties te registreren en de analyse en de argumenten voor de keuze van een dienstverlener te verduidelijken. De koper moet dus motivatie van zijn aankoop kunnen rechtvaardigen en documenteren.

Er moeten bewijzen voorhanden zijn over de manier waarop de contractant gekozen is. Zo niet zal op alle aankopen tussen 1.000 € en 40.000 € een forfaitaire correctie van 25% worden toegepast.

Voorbeelden van stukken die de traceerbaarheid van de aankoop verzekeren:

De volgende stukken kunnen de traceerbaarheid van de aankoop verzekeren, naar het oordeel van de controleur. Hun relevantie kan variëren naargelang van de aankoop en met name zijn bedrag:

- Nota's, e-mails enz. van de koper die de aankoop documenteren en het feit rechtvaardigen dat hij zonder voorafgaande bekendmaking of oproep tot mededinging is gebeurd (zelfs ex-post)
- Een bewijs van de vergelijking van de prijzen (schermopnamen, e-mails, catalogussen, bestekken, benchmarking, sourcing die de redelijke prijs aantoon, referenties, ...).

Drempels voor de bekendmaking van overheidsopdrachten van de staat en zijn instellingen (Centrale Overheden) - Bedragen exclusief belastingen

Type opdracht	Jaar	Vrije of aangepaste bekendmaking	Bekendmaking in het Bulletin officiel des annonces des marchés publics (BOAMP) of het Journal annonces légales (JAL)	Bekendmaking in het BOAMP en het Publicatieblad van de Europese Unie
Leveringen en diensten	Tussen 1/01/2020 en 31/12/2021	Van 40.000 € tot 89.999,99 €	Van 90.000 € tot 138.999,99 €	Vanaf 139.000 €
	Tussen 1/01/2022 en 31/12/2023	Van 40.000 € tot 89.999,99 €	Van 90.000 € tot 139.999,99 €	Vanaf 140.000 €
Werken	Tussen 1/01/2020	Van 40.000 € tot 89.999,99 €	Van 90.000 € tot 5.349.999,99 €	Vanaf 5.350.000 €

	en 31/12/2021			
	Tussen 1/01/2022 en 31/12/2023	Van 40.000 € tot 89.999,99 €	Van 90.000 € tot 5.381.999,99 €	Vanaf 5.382.000 €

Drempels voor de bekendmaking van opdrachten van territoriale collectiviteiten, hun instellingen en groeperingen en van andere kopers (met uitzondering van de staat) - Bedragen exclusief belastingen

Type opdracht	Jaar	Vrije of aangepaste bekendmaking	Bekendmaking in het Bulletin officiel des annonces des marchés publics (BOAMP) of het Journal annonces légales (JAL)	Bekendmaking in het BOAMP en het Publicatieblad van de Europese Unie
Leveringen en diensten	Tussen 1/01/2020 en 31/12/2021	Van 40.000 € tot 89.999,99 €	Van 90.000 € tot 213.999,99 €	Vanaf 214.000 €
	Tussen 1/01/2022 en 31/12/2023	Van 40.000 € tot 89.999,99 €	Van 90.000 € tot 214.999,99 €	Vanaf 215.000 €
Werken	Tussen 1/01/2020 en 31/12/2021	Van 40.000 € tot 89.999,99 €	Van 90.000 € tot 5.349.999,99 €	Vanaf 5.350.000 €
	Tussen 1/01/2022 en 31/12/2023	Van 40.000 € tot 89.999,99 €	Van 90.000 € tot 5.381.999,99 €	Vanaf 5.382.000 €

➤ **De documentatie**

De documentatie van de aanbesteding is essentieel om de naleving van de regels voor openbare aanbestedingen te verzekeren. Ze omvat in het algemeen de volgende elementen:

- Bestek (met voldoende gedetailleerde specificaties en duidelijke informatie voor de kandidaten over de gunnings- en wegingscriteria)
- Offerteaanvraag of bekendmaking/aankondiging van de opdracht
- Ontvangen offertes/prijsopgaven
- Verslag van de evaluatie van de offertes (evaluatie/selectieverslag) met:
 - Rechtvaardiging van de gekozen procedure ten aanzien van de geïdentificeerde behoeften;
 - Evaluatie van de offertes volgens de vooraf aangekondigde gunnings- en wegingscriteria;
 - Aanvaardings- en weigeringsbrieven;
 - Contract, met inbegrip van de eventuele aanpassingen en/of vernieuwingen (met het bewijs dat deze de voorwaarden van de offerte niet hebben gewijzigd en het voorwerp van het initiële contract niet gewijzigd is);
 - Bewijs dat de gedane betalingen overeenstemmen met het contract (facturen en betalingsbewijzen);
 - Bewijs van de levering van goederen of diensten.

De dossiers moeten ten minste het volgende bevatten:

<p>Voor de opdrachten met aangepaste procedure</p> <p><i>Van 40.000.00 € tot de formele drempel van de procedure</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bericht van de bekendmaking (JAL, BOAMP, Kopersprofiel of elke andere bekendmaking), - Verzoeken om inlichtingen van de inschrijvers en antwoorden van de koper, - Reglement van de raadpleging, Dossier van de raadpleging van de ondernemingen, - Register van de indieningen of equivalent, - Gedateerd en ondertekend verslag van het onderzoek van de kandidaturen,
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Desgevallend onderhandelingsmodaliteiten, - Bijzonder administratief bestek, bijzonder technisch bestek, inschrijving, prijsborderellen, de ontvangen kandidaturen en offertes, - Desgevallend verzending van de opdrachtdocumenten voor de controle van de wettelijkheid, - Akte van goedkeuring van de onderaannemers, - Aanhangsel/bijkomende opdrachten, - Interne inkoopgids van de koper
<p>Voor de opdrachten met geformaliseerde procedure</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bericht van de bekendmaking (JOUE, BOAMP, Kopersprofiel) - Reglement van de raadpleging, Dossier van de raadpleging van de ondernemingen, verzoeken om inlichtingen van de inschrijvers en antwoorden van de koper, - Register van de indieningen van de offertes of equivalent, - Gedateerd en ondertekend proces-verbaal van de opening van de offertes (in voorkomend geval), - Gedateerd en ondertekend verslag van het onderzoek van de kandidaturen, - Desgevallend onderhandelingsmodaliteiten, - Gedateerd en ondertekend proces-verbaal van de selectie van de kandidaturen, de offertes, - Bijzonder administratief bestek, bijzonder technisch bestek, inschrijving, prijsborderellen, de ontvangen kandidaturen en offertes, - Verzending van de opdrachtdocumenten voor de controle van de wettelijkheid - Akte van goedkeuring van de onderaannemers,

	<ul style="list-style-type: none"> - Verslag van de presentatie, - Aanvaardings- en weigeringsbrieven, - Bericht van gunning van de opdracht, - Aansluitings/bijkomende opdrachten
--	--

3/ Aanbestedingen voor de privépartners van het project

Ter herinnering, de **privépartners** (met inbegrip van de **verenigingen**) worden als **publiekrechtelijke organen beschouwd en onderworpen aan de wet overheidsopdrachten**, indien ze aan de drie volgende criteria voldoen³:

- 1) Ze zijn opgericht met het specifieke doel om aan behoeften van algemeen belang te antwoorden, en zijn niet industrieel of commercieel van aard, en;
- 2) Ze hebben een rechtspersoonlijkheid, en;
- 3) Ze worden hoofdzakelijk gefinancierd door de staat, de territoriale collectiviteiten of andere publiekrechtelijke organen, of hun beheer wordt door deze organen gecontroleerd, of ze worden geleid door een raad van bestuur, van beheer of toezicht waarvan meer dan de helft van de leden benoemd is door de staat, de territoriale collectiviteiten of andere publiekrechtelijke organen.

Ook de privaatrechtelijke organen met rechtspersoonlijkheid die door de aanbestedende overheden opgericht zijn om bepaalde activiteiten gezamenlijk uit te voeren worden als aanbestedende overheden beschouwd.

Deze privéoperatoren moeten de regels van de Code de la commande publique naleven en zich houden aan de voornoemde regels voor de openbare operatoren.

OPGELET, de privéorganisaties die niet aan deze voorwaarden voldoen moeten de regels van de Code de la commande publique niet naleven, tenzij interne regels van hun structuur ze ertoe verplichten. Ze moeten evenwel de basisbeginselen naleven die hierboven in de algemene regels zijn vermeld en hierna worden herhaald:
 * **de niet-discriminatie** (het is aanbevolen niet systematisch dezelfde dienstverlener te contracteren. Indien de koper een beroep doet op eenzelfde dienstverlener, zal hij een regelmatige oproep tot mededinging moeten aantonen);

³ Voor verdere informatie over de bepaling van een aanbestedende overheid of entiteit is het mogelijk om te verwijzen naar de volgende nota van DAJ du Ministère de l'Économie:
https://www.economie.gouv.fr/files/files/directions_services/daj/marches_publics/conseil_acheteurs/fiches-techniques/champs-application/pouvoirs-adjudicateurs-et-entites-adjudicatrices-2019.pdf?v=1580282644

- * **de gelijke behandeling van de kandidaten**(bijvoorbeeld een billijke behandeling van de gevraagde offertes);
 - * **de transparantie van de procedures** (door in het dossier een nota te bewaren over de redenen waarom de koper bijvoorbeeld bij een gegeven leverancier heeft gekocht).
- Deze beginselen moeten een goede benutting van het overheidsgeld verzekeren.**

Om deze beginselen na te leven, worden de operatoren verzocht om - altijd in verhouding met de waarde van de aankoop - de effectief uitgevoerde verificaties te registreren en de analyse en de argumenten voor de keuze van een dienstverlener te verduidelijken. De koper moet dus motivatie van zijn aankoop kunnen rechtvaardigen en documenteren.

Er moeten bewijzen voorhanden zijn over de manier waarop de contractant gekozen is. Zo niet zal op alle aankopen van meer dan 1.000 € een forfaitaire correctie van 25% worden toegepast.

4/ Samenvatting van de reglementering voor overheidsopdrachten

Op 28 maart 2014 werden drie Europese richtlijnen in het Publicatieblad van de Europese Unie gepubliceerd:

1. De richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG;
2. de richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG;
3. en de nieuwe richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten.

De lidstaten beschikten over een termijn van twee jaar om de richtlijnen om te zetten in hun recht, dus tot 18 april 2016, met een bijkomende termijn voor de bepalingen inzake de dematerialisering van de overheidsopdrachten.

In Frankrijk werden ze omgezet door de "ordonnance n° 2015-899 du 23 juillet 2015 relative aux marchés publics" en door het "décret d'application n° 2016-360 du 25 mars 2016". Deze teksten zijn op 1 april 2016 van kracht geworden.

Deze hervorming van de overheidsopdrachten harmoniseert verscheidene in diverse teksten vastgelegde stelsels:

- De voormalige Code des marchés publics,
- De "ordonnance n° 2005-649 du 6 juin 2005 relative aux marchés passés par certaines personnes non soumises au CMP",
- De "ordonnance n° 2004-559 du 17 juin 2004 sur les contrats de partenariat".

Deze teksten werden ingetrokken op 1 april 2016 maar blijven van toepassing op de lopende contracten die ernaar verwijzen.

De ordonnantie van 23 juli 2015 verzamelt de wettelijke basisregels voor alle opdrachten in de zin van de richtlijnen in één enkele tekst.

De publicatie van de "ordonnance n° 2018-1074 du 26 novembre 2018 partie législative du code de la commande publique " en het "décret n° 2018-1075 du 3 décembre 2018" hebben de Code de la Commande Publique (CCP) ingevoerd, met het doel het recht betreffende de overheidsopdrachten te vereenvoudigen en veilig te stellen, het beter toegankelijk te maken voor de kmo's en zijn sociale en milieuvoordelen te bevorderen. De Code is op 1 april 2019 van kracht geworden.

Interreg

Cofinancé par
l'Union Européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

France - Wallonie - Vlaanderen

